

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**
INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA DELO

Inšpekcija nadzora varnosti in zdravja pri delu

Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana

T: 01 280 36 60

E: gp.irsd@gov.si

www.id.gov.si

Lučka Böhm
Zveza svobodnih sindikatov Slovenije

e-pošta: lucka.bohm@sindikat-zsss.si

Številka: 061-69/2024-2

Datum: 24.04.2024

Zadeva: 28. april 2024, svetovni dan varnosti in zdravja pri delu.

Spoštovana,

V zvezi z Vašim zaprosilom ob svetovnem dnevu varnosti in zdravja pri delu, Vam v nadaljevanju posredujemo podatke in statistiko o nezgodah pri delu ter poklicnih boleznih v letu 2023.

Podatki o poškodbah/nezgodah pri delu.

V letu 2023 je bilo na Inšpektorat RS za delo (IRSD) preko sistema SPOT prijavljenih 14.543 vseh nezgod pri delu. 12.446 nezgod se je zgodilo na običajnem delovnem mestu, 626 pa na začasnem delovnem mestu. Prijavljenih je bilo tudi 22 nezgod, katere so se zgodile v povezavi z opravljanjem dela na domu. 358 nezgod se je zgodilo na napotenem delovnem mestu v tujini, 423 na službeni poti in 98 na poti na delo ali z dela (prevoz, ki ga organizira delodajalec).

Prijavljene nezgode v letu 2023:

Vrsta nezgode	Število nezgod
hujša	973
lažja	13.551
smrtna	19
SKUPAJ	14.543

Inšpektorat Republike Slovenije za delo (IRSD) je bil v letu 2023 seznanjen z 18 nezgodami v katerih je umrlo 19 delavcev in so se zgodile na delovnem mestu ali v delovnem okolju med opravljanjem rednega dela ali na službeni poti. Poleg tega je bil IRSD seznanjen še z 2 smrtnima nezgodama delavcev, katerih vzrok je bilo slabo zdravstveno stanje delavcev, v 1 primeru pa se je smrtno poškodoval občan.

V letu 2023 je bil najpogostejši vzrok smrtne nezgode v 5 primerih premikajoče se vozilo kjer je v 4 primerih prišlo do povozitve delavcev z vlakom, v 1 primeru pa do naleta osebnega vozila v delavca. Druga najpogostejša vzroka smrtne nezgode in to obakrat v 4 primerih sta bila padec delavcev z višine in padec bremena. V 3 primerih je prišlo do prometne nesreče, v 1 primeru je bil vzrok eksplozija pirotehničnih izdelkov, v 1 primeru je bil vzrok smrtne nezgode premikajoča se mehanizacija, v 1 primeru pa je prišlo do zadužitve delavca na gradbišču v tujini. Vseh 19 smrtno ponesrečenih delavcev je bilo moškega spola.

Največ prijavljenih smrtnih poškodb delavcev v letu 2023 in sicer 6 so prijavili delodajalci, kateri imajo registrirano dejavnost gradbeništvo (SKD dejavnost F). V predelovalni dejavnosti (SKD dejavnost C) in v dejavnosti promet in skladiščenje (SKD dejavnost H) so delodajalci prijavili v vsaki po 3 smrtne poškodbe delavcev. V dejavnosti vzdrževanje in popravila motornih vozil (SKD dejavnost G) in poslovanje z nepremičninami (SKD dejavnost L) so delodajalci prijavili v vsaki po 2 smrtne poškodbi delavcev, v dejavnostih kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo (SKD dejavnost A), strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (SKD dejavnost M) in druge raznovrstne poslovne dejavnosti (SKD dejavnost N) so delodajalci prijavili v vsaki po 1 smrtno poškodbo delavcev.

V letu 2023 je bilo največ smrtno poškodovanih in sicer kar 8 starih med 40 in 49 let. V starostni skupini med 50 in 59 let je bilo zabeleženih 5 smrtno poškodovanih, v starostni skupini od 30 do 39 let pa 3 smrtno poškodovani. 2 smrtno poškodovana delavca sta bila stara med 20 in 29 let, v starostni skupini 60 let in več pa je bil zabeležen 1 smrtno poškodovan. Najmlajši smrtno poškodovan v letu 2023 je bil star 28 let najstarejši pa 63 let. 8 smrtno poškodovanih delavcev je bilo državljanov Slovenije, 8 je bilo državljanov Bosne in Hercegovine, 2 državljana Severne Makedonije in 1 državljan Hrvaške. 16 smrtno poškodovanih delavcev je imelo pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas in 3 za določen čas. Največkrat in sicer kar v 7 primerih v letu 2023 so prijavili smrtno nezgodo delavca delodajalci, kateri zaposlujejo od 50 do 249 zaposlenih. Po 4 smrtne nezgode delavcev so prijavili delodajalci, kateri zaposlujejo od 10 do 49 zaposlenih in od 1 do 9 zaposlenih. 3 smrtne nezgode so prijavili delodajalci, kateri zaposlujejo 500 in več zaposlenih, 1 smrtno nezgodo pa je prijavil delodajalec, kateri zaposluje od 250 do 499 zaposlenih.

Ugotavljamo, da se vsako leto ponavljajo najpogostejši vzroki za nastanek nezgod pri delu. Tako je bila, v letu 2023 poglavitni vzrok za nezgode, v katerih so bili delavci težje ali lažje poškodovani, izguba nadzora nad delovno opremo in sredstvi za delo (stroji, ročno orodje, transportna sredstva in podobno), in to kar v 28,3 %. Pri analizi nezgod glede na posamezne gospodarske dejavnosti je bilo največ nezgod prijavljenih v predelovalni dejavnosti (SKD dejavnost C), in to kar 33,7 %. Največ nezgod v vseh dejavnostih in sicer 30,6 % so prijavili delodajalci, kateri zaposlujejo od 50 do 249 delavcev. V letu 2023 je bil tako najpogostejši način nezgode pri delu zaradi stika z ostrim, koničastim in grobim materialom, in sicer je bilo v zvezi s tem prijavljenih 25,0 % vseh nezgod. V letu 2023 so si delavci največkrat poškodovali prste rok, in to kar v 27,0 %. Najmlajši poškodovani delavci, katerih nezgoda je bila prijavljena na IRSD, so bili stari 15 let. Takšnih nezgod je bilo na inšpektorat prijavljenih 6. Najstarejši poškodovani delavec je bil star 78 let. V letu 2023 je bilo izmed vseh prijavljenih nezgod pri delu 29,0 % takšnih, v katerih so bile poškodovane ženske, v 71,0 % prijavljenih nezgod pri delu pa so bili poškodovani moški. Najpogosteje so bili poškodovani delavci zaposleni za nedoločen čas 76,3 %, prijavljenih pa je bilo tudi 20,5 % nezgod v katerih so bili delavci zaposlenih za določen čas. 2,2 % je bilo prijavljenih nezgod delavcev, kateri so opravljali delo na drugi pravni podlagi, 0,8 % prijavljenih nezgod pa je bila pravna podlaga opravljanja dela študentska napotnica ali učna pogodba. Pri analizi podatkov z vidika državljanstva poškodovanih delavcev ugotavljamo, da je bilo 76,2 % poškodovanih delavcev slovenskih državljanov, 21,0 % poškodovanih delavcev je bilo tujcev, ki niso bili državljani držav EU, temveč delavci iz držav nekdanje Jugoslavije, 2,2 % pa je bilo poškodovanih tujcev iz držav EU.

Poklicne bolezni in priznane azbestne bolezni

V letu 2023 so delodajalci na inšpektorat prijavili 1 poklicno bolezen. Prijavil jo je delodajalec, ki ima prijavljeno SKD dejavnost C25.990. Sama poklicna bolezen v prijavi ni bila opredeljena. S strani MDDSZ nismo prejeli informacij o priznanih azbestnih poklicnih boleznih.

Priporočila IRSD v zvezi z delom v času vročinskih valov in drugih okoliščin povezanih s klimatskimi spremembami.

Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih določa zahteve tudi glede toplotnih razmer v delovnem okolju. V letu 2023 so inšpektorji ugotovili 29 kršitev v zvezi s tem. V 10 primerih je bilo ugotovljeno, da delodajalec ni zagotovil, da temperatura zraka v delovnih prostorih med delovnim časom ustreza fiziološkim potrebam delavcev glede na naravo dela in fizične obremenitve delavcev pri delu. Prav tako v 10 primerih delodajalec pri ocenjevanju tveganj glede toplotnih razmer ni upošteval slovenskih standardov za toplotno udobje. V 9 primerih so inšpektorji ugotovili nepravilnosti glede preseganja temperature 28°C v delovnih prostorih v povezavi s

temperaturami zraka v vročih delovnih prostorih ter v pomožnih prostorih. Inšpektorji so ugotovili tudi 3 kršitve ga gradbiščih, ki so se nanašale prostore za ogrevanje delavcev.

Vsako leto pred pričetkom poletja IRSD na svojih spletnih straneh objavi priporočila in usmeritve glede pogojev dela v primeru vročine. Delodajalci so dolžni preko ocenjevanja tveganj ustrezno in strokovno uvesti ukrepe za zagotavljanje varnega in zdravega dela v okviru zakonodajnih določil, vsebina za leto 2023 pa je objavljena na naslednji povezavi: <https://www.gov.si/novice/2023-07-12-zagotavljanje-varnosti-in-zdravja-pri-delu-ko-je-vroce/>.

Pojasnila v zvezi z elektronskim sporočilom z dne 23.04.2024

V zvezi z vašim zadnjim elektronskim sporočilom z dne 23.04.2024 vam pojasnujemo, da je po AJPES-u aktivnih preko 220.000 pravnih subjektov, pri katerih inšpektorji lahko opravijo nadzore. Inšpektorji niso nadzorovali 220.000 pravnih oseb. Podatki, katere ste navedli v elektronskem sporočilu glede nezgod pri delu so pravilni. V zvezi s poklicnimi boleznimi, ki jih tudi navajate v elektronskem sporočilu pa pojasnujemo, da ne gre za prijave, prejete po ZVZD-1, temveč gre za prejeta obvestila interdisciplinarne skupine po Pravilniku o poklicnih boleznih. Glede sumov na poklicno bolezen smo prejeli 7 obvestil in v okviru tega je šlo v 5 primerih za sindrom krpalnega kanala.

Lep pozdrav.

Pripravil:
Marko Vaupotič
Inšpektor

Goran Brkić
Direktor Inšpekcije nadzora varnosti in zdravja pri delu